

Neustrašivi glas duha . . .

Zajednička poslanica njemačkih biskupa

Njemački natpastiri upravili su sa groba sv. Bonifacija zajedničko pastirsko pismo vjernicima, koje se pročitalo u svim njemačkim crkvama. Za ispravno ocjenjivanje prilika u III. Reichu, taj je dokument od velike važnosti, jer razbija mnoge ekvivokacije o nacizmu i njegovu stvarnom stavu prema kršćanstvu.

UVOD

Dragi vjernici! Kada se mi njemački biskupi sa groba sv. Bonifacija u formi zajedničkog pastirskog pisma obraćamo na svoje vjernike, to time u prvom redu dajemo izraza svojem duhovnom jedinstvu u Kristu, čije tajanstveno tijelo utječe na najuže jedinstvo svih njegovih udova.

Zatim šaljemo bratski pozdrav prečasnomo episkopatu i svima pripadnicima iste vjere iz dosada austrijske zemlje. Nažalost ista je borba zbog svjetskog nazora, koja se s ovu i onu stranu prijašnjih granica javno i u potaji talasa, isti je i cilj, za kojim naši protivnici teže, kao što su i primjenjivana sredstva i način borbe jednaki.

Mi smo katolički njemački biskupi na tu nama narinutu borbu već u prijašnjim pastirskim pismima — opominjući i upozoravajući — uprljali prstom. I danas moramo opet radi gdje kojega iskustva ustvrditi da napadaji nisu postali umjereniji ni snošljiviji, nego još neprijateljskiji i žešći, a time ujedno i — jasniji.

Oni teže za zaustavljanjem i oduzimanjem krvi katoličkom životu; šta više: za razorenjem katoličke crkve unutar našega puka, pa čak i za iskorijenjivanjem kršćanstva uopće i za uvođenjem vjere, koja sa pravom vjerom u Boga i kršćanskom vjerom u prekogrobni život nema ništa zajedničkoga.

Što se tiče novijeg ometanja katoličkog života tisućama katoličkih njemačkih ljudi u njihovoj vjerskoj potrebi, gori pitanje na ustima, da li, bez obzira na narodnu zajednicu i vjernost državi, nemaju više isto pravo kao drugi pripadnici naroda i da li ne zaslužuju ni preslušanje ni vjerodostojnost iskaza, a kamo li obranu i pomirbu. Kada se čak i jednom katoličkom biskupu pristupilo s neshvatljivim zahtjevom, da napusti svoju dijecezu i kad su ga poslile njegova povratka iz dužnosti, a da se nije zapriječilo uplitanje javnih organa, sa besprimjerno ružnim navalama i nasi-

ljem uvijek ponovno tlačili, onda se katolički puk svakako jedva može oteti bojazni da bi mi biskupi u dogledno vrijeme uopće mogli biti izručeni ovako planski smišljenim i naloženim mjerama.

POTPUNO UNIŠTENJE VJERE

Na svoju smo najveću žalost čak iskusili i doživjeli da je lična čast sv. Oca na nečastan način povrijeđena. Mi njemački biskupi i katolici dijelimo negodovanje čitavog katoličkog svijeta. Mi stojimo tim čvršće i vjernije uza nj, kada on za nas trpi i žanje gorku nezahvalnost za iskrenu pažnju kroz vjekove. Mirnija i istini i pravdi pristupačnija njemačka budućnost besprikorno će ustvrditi da su svi prestupci i izjave pape bile iznošene samo po dužnoj namjeri da katolički dio njemačkog naroda zaštiti u njegovoj vjeri.

Neka se ne predbacuje da je to neopravdani strah ili čak izdajničko predbacivanje zbog odvratnog raspoloženja prema puku. *Odgovorne ličnosti su same pred najširoom javnosti izjavile, da u propasti njemačkog katolicizma leži cilj njihovog svjetskog nazora.*

MI NEKA IDEMO U KATAKOMBE

Neka se pak ne misli da se vršenju službe Božje ne stavljaju nikakove zapreke. To se u glavnom još nekako dopušta. No u zbilji se teži uvijek i uvijek zatim da se poimence mladeži i u logorima spriječi i zabrani posjećivanje crkve; sve što se odnosi na vjeru osuđuje se, jer da cijepa narodne redove, a sve se crkveno iz javnosti potiskuje. Smišljaju pri tome za nas sudbinu u katakombama i to treba da bude početak svršetka. Za potvrdu i opravdanje toga se u povijesti naše crkve (čak i u naučnim sredstvima škole) preko velikog i svetog prelazi i to se potiskuje ili rasistički preuređuje, a ono što treba koriti i što je zlo, ono se izvlači na danje svijetlo i ističe, a da se bespredrasudnu znanost i ne pita niti se udovoljava prirodnoj pravdi. Zaslužuju li možda oni ljudi i vremena, koja su po smrti postali nijemi i bez obrane, manje vjerodostojnosti i pravde, nego li sada još živi. Za ovakovo iskorištavanje i iskrivljivanje povijesti a dopuštaju se i na veliko šire čak i takove knjige i časopisi za koje je i njemačka znanost svoje rekla i svaki načitan Nijemac koji stvarno misli, dobro zna, što treba da o njima sudi.

Katoličke knjige i časopisi naprotiv podliježu ne rijetko najstrožem nadzoru koji ide do zabrane, zaplijene i uništenja.

Uz to se osjeća trajno i svagdje, često uz primjenjivanje sumnjivih sredstava i oruđa, pristrano tražanje za nekakvim čudorednim prekršajima svećenstva i redovnika i vraćanje već davno dospjelih sudskih postupaka.

KLEVETANJE CRKVE

Međutim se predbacuje crkvi fajni odnos, lične i političke naravi prema ruskom boljševizmu. I uporno se ostaje pri tome,

iako se i iz papinskih enciklika i nagovora i iz jasnog katoličkog vjeronauka, kao i iz priznanja boljševika vidi, da njihov politički i svjetovno-nazorni sistem ne poznaje većega i nepomirljivijega neprijatelja od rimokatoličke crkve.

I svaka prijazna riječ izrečena iz političke uglađenosti ili svako, držanje i djelovanje vrhovne glave naše Crkve prema drugim državama i narodima, tumači se kao stav protiv Njemačke i čak kao teški savez sa njezinim protivnicima.

Unutar njemačkih granica uvode se i traže pokreti za istup iz Crkve, a vjernim se katoličkim činovnicima, namještenicima, radnicima i katoličkim đacima srednjih i visokih škola, prijeli da će ih se gospodarski oštetiti i s njima se nesmiljeno postupati.

U bračnom zakonodavstvu zastupa se osnovno shvaćanje, koje bez dostojanstvenog zajedničkog negodovanja ne možemo prihvatiti. Pri stvaranju zakona o oporučnoj uredbi bilo je čak govora i o novčano pohlepnom vrebanju svećenstva na baštinu radi poگردnog iskorišćavanja prigodom smrti.

CRKVA I DRŽAVA

U koliko se nešto tvrdi, da mnogo toga od onoga na što smo se do sada potužili i što smo morali podnijeti, da je to samo učinak vlastite krivnje i uredba za obranu, jer da mi njemački biskupi i katolici nismo našli nikakav besprikorni odnos prema novom Reichu, na to odgovaramo slijedeće: Mi smo se njemački biskupi opetovano izjavili na nesumnjivi i istinit način za narod i domovinu i u njezinom preuređenju i svoje smo građanske dužnosti savjesno ispunjavali. Mi iskreno tome dodajemo da napredovanje svjetovnog nazora — pokreta, sve jasnije pokazuje, da čak ni vodeći krugovi neće nikakvog pravog i trajnog sporazuma s nama i s katoličkom Crkvom. Ili je ta načelna nesnošljivost već unaprijed priječila svako zблиženje ili je pri razvoju prilika preoteo maha onaj pravac, koji nastoji oko propasti Crkve; koji ne će ni da čuje o kakovu miru ili barem samo o snošljivom suživotu Crkve i države.

MI NISMO POKOLEBANI

To neka bude za sada i za sva vremena u potpunosti stalnosti razjašnjeno da mi njemački katolički biskupi nećemo potkupljivati dobrohotnost ili samo snošljivost i nesmetanost niti odbitkom svojeg vjerskog dobra niti žrtvovanjem crkvenog prava, niti štetovanjem na vlastitoj srčanosti i značaju.

Mi katolički njemački biskupi znamo što je Crkva katolička: zaklada Isusa Krista, najsvetijega između sviju ljudi i vječnoga Božjega Sina, carstvo spasenja našega Gospoda, zidana na Petru na stijeni i papama, koji su ga naslijedili, blago vjerske istine i milosti, jedina duhovna snaga, koja je unatoč nutarnjih i vanjskih borbi dva tisućljeća izdržala i izdržat će i svu budućnost, jer za nju vaši božanska riječ: »Ni vrata paklena je neće nadvladati.«

RADI SE PROTIV KRŠĆANSTVA UOPĆE

Dragi vjernici! Da borba nije uperena samo protiv Crkve, nego i protiv kršćanstva kao takovog, dokazale su i opet jasne izjave. Već i odbijanje staroga zavjeta leži u tome pravcu. K tome se ocrtao kršćanstvo kao starački ovapnjeni preostatak nadvladane vremenske periode i kao potpuno bezvrijedno i nemoćno za sadašnjicu.

Bez obzira na to, dokazivalo se na temelju rase i krvi da ličnost i život Isusa Krista protuslove ličnosti njemačkog čovjeka, kao što su i glavne doktrine vjere, koju je On objavio, napose dogma o istočnom grijehu i spasenju, o nagradi i kazni poslije smrti, prednjeazijsko praznovjerje, koje je bilo narinuto german-skim plemenima, pošto ih se potajno napalo.

Potaknuti ovakovim naziranjem prešla je u nekim krajevima, poimence mladež, na to da križeve, kao znakove kršć. vjere, bez obzira sadržavali oni visoku umjetničku vrijednost ili ne, odstranjuje iz javnosti ili ih je čak uništavala na gorku bol kršćanskog puka. Zar nisu znali ti zločinci, da su time prezreli svoje vlastite kršćanske pređe i pogrđnom nezahvalnosti nagradili one stotine tisuća, koji su se osvjedočeni o vjeri križa borili za naš narod i domovinu, koji na svojim hrabrim prsima nose željezni križ ili pod bezbrojnim malim križevima naših groblja počivaju.

U pojedinim krugovima naših protivnika htjelo bi se čak — kako nas boli da o tome govorimo! — osvjedočene priznavaoće Krista koji »više slušaju Boga nego li ljude« istisnuti iz narodne zajednice, ili ih ožigosati kao »politički nepouzdan« sa svim mučnim posljedicama koje iz toga proizlaze.

Dakle neobično žalosna slika! Dok se katolička Španija u junačkom boju pokazuje kao nepobjedivi protivnik boljševičkog antikrista; dok kršćani i katolici u Njemačkoj svoje dužnosti kao građani i vojnici u savjesnoj vjernosti ispunjavaju i radi narodnog jedinstva uvijek i opet pregaraju i zaboravljaju sve one štete i patnje, dotle hoće neki (ne malo njih) da potkopaju u njemačkom narodu Kristovu vjeru kao neprijateljicu puka i svijesni cilja bezobzirnim radom rade na njenom uništenju.

MI PITAMO:

Tome nasuprot stavljamo mi svima misaonima i istinoljubivima sunarodnjacima slijedeća pitanja:

Ne tjera li čovjek sama sebe u laž, kada s jedne strane tvrdi, da kršćanstvo na njemačkom tlu nema uopće više korijena, nego da je bujicom vremena podrovano, da je blijeskom njemačkoga duha rastepeno i istrulo do u sredinu srži, a s druge se strane pokreću sve sile da obore taj preprli cedar Libanona?

Ne sili li nas dalje na razmišljanje to, što milijuni i milijuni njemačkoga svijeta, među kojima je bilo odličnih mislilaca i tumača, gotovo kroz petnaest stoljeća, kršćanstvo i njegova božan-

skog utemeljitelja nijesu osjećali kao nešto tuđe, nego pače kao srodno i kao konačno i sretno ispunjenje njihove najdublje vjerske čežnje za istinom i spasenjem?

Ne vrijedi li kao neoboriva činjenica to, da je Kršćanstvo i Germanstvo visoku njemačku kulturu srednjega vijeka stvorilo u duhovnoj zajednici?

Nije li potpuno jasno, da je i sadašnja njemačka kultura sve do svojih skrajnjih ogranaka izrasla ne samo iz rasnog, nego u prvome redu iz kršćanskoga korijenja?

Ne dokazuje li nepomućeni pogled u narodnu cjelinu, da kršćanska vjera još i sad djeluje u mnogim milijunima pravih njemačkih duša nesavladivom silom, u tihom trpljenju i jakom čudorednom odhrvavanju i pobjeđivanju i da se kršćanski žar i vjerska hrabrost samo povećava uslijed nasilnoga i nepravednoga pobijanja.

MI NISMO DJECA

Ili se možda misli, da su kršćani i katolici, tako nerazumni i tako zaostali, da nauke svoje vjere primaju tako, kao što lakovjerna djeca primaju zabavne priče; ili da su čak u vlasti čarobnjaka i vračara kao primitivni narodi, koji stanuju daleko od kulture?

Ne stoje li priznati naučenjaci i udivljenja vrijedni stvaraoci umjetničkih djela, duhovno ugledni i vodeći muževi vojske, gospodarstva i tehnike, a i svih ostalih zvanja, sa potpunim uvjerenjem na kršćanskome tlu?

A ne pada li lako u oči svakome, tko pošteno i stvarno stvar promatra — da i ne spominjemo sve naučno školovane i zrele ljude — kako se lakoumno i površno vodi sadašnja borba proti Kristu i kršćanstvu?

Ili ljudi u svojoj strasti ne vide, da borba za kršćanstvo već sada stvara tjeskobni razdor njemačke narodnosti, koji znači upravo protivno od narodne zajednice, koja sve drugo prije postizava samo ne jačanje te zajednice?

BORBA ZASLIJEPLJENIH

Konfesijama se je navijestila borba do istrage, jer one, kako se navodi, razdvajanjem njemačke narodne duše umanjuju jakost njemačkoga bića. Misli li se ozbiljno na to, da će se pooštrena protivština među kršćanima i protukršćanskim sunarodnjacima pokazati kao manje štetna za narodnost nego li može bitna objašnjava- vanja konfesija?

Jesu li ljudi zbilja tako obuzeti i zaslijepljeni, te se nadaju, da će tako skoro sasvim ugasiti kršćansko sunce u njemačkome narodu diktatima i silovitim sredstvima? Tako što može pasti na pamet samo budali, koja ne poznaje niti povijest kršćanstva, niti njegovu prosvjetnu snagu i toplinu u sadašnjosti, niti iskonski na- gon čovjeka za skrajnjom istinom i nutarnjim mirom.

Kao Onoga, Najsvetijega, koji je rekao: »Ja sam put, istina i život«, tako možete i kršćansku istinu zarobiti, šibati, predati zemaljskim vlastima, i okruniti trnjem objede, osuditi na smrt i razapeti na njemačkoj Kalvariji. Ona će nakon kratkotrajnoga počinka u grobu opet uskrsnuti i pobjedonosno gledati na grobnicu, što no joj ljudi namijeniše, gledat će na tu grobnicu zapečaćenu kao i na grobove svojih neprijatelja, koji se zauvijek zatvoriše.

KRIST JE STIJENA

Možda u budućnosti ne će više biti gorskoga vrhunca, koga ne bi savladala ljudska noga. Ali *jedna će Stijena* nadvisivati sva vremena i sve narode, a križa, koji je kruni ne će dodirnuti nijedan drznik, a da se ne strovali u ponor.

Da se dokaže preživjelost kršćanstva, pokazuje se na one krajeve, što ih je kršćanstvo izgubilo, ali treba pokazati i na to, što su te zemlje sa kršćanstvom izgubile.

Ne smije se zaboraviti niti to, da nasuprot žaljenja vrijednim njemačkim otpadima stoje i njemačka obraćenja k Spasitelju, koja sa svojom novom životnom snagom dokazuju neusporedivo više nego uvelo lišće i ogranci, što su popadali u prah.

MI ZAHTJEVAMO . . .

Kada mi njemački biskupi sa apostolskom smjelošću zahtijevamo, da se konačno obustavi borba proti kršćanstvu, to ne činimo manje u interesu Domovine i naroda, nego li u interesu naše vjere.

U svakom se slučaju nepokolebivo spominjemo rečenice svetoga pisma: »*Nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga, koji je već postavljen: Krist.*« (I. Kor. 3., 11). To vrijedi za svaki pojedini, a i za naš narod.

Zato držimo mi uz Krista, kako i On sam neka drži nas u svojoj istini i milosti, nas sve, i biskupe i svećenike i cijeli njemački narod, koji je velik postao po njemu i velik će ostati samo u Njemu. Zato: »Krist jučer, danas i u vijek!« (Hebr. 13, 8).

I mi stojimo tim požrtvovnije uz Njega, jer treba da činimo dužnu pokoru za veliku njemačku krivnju. Jer su i naši njemački sunarodnjaci bili oni, koji su godinama i desetljećima kovali oružje proti Kristu i Kršćanstvu.

»NJEMAČKI BOG«

Dragi dijecezani! Pokazalo se tijekom stoljeća ponovno, da otpad od kršćanstva i crkve pripravlja i otpad od pravoga Boga. Tako je to i sada. Govori se doduše o »vjeri u Boga«, koja neka bude sačuvana njemačkome narodu. Ali ako se prouči sadržaj i vrijednost te »vjere u Boga«, pada u oči, da samoga toga »boga« jedan savremenik zamišlja ovako, a drugi opet drukčije, tako da imamo cijelu zbrku pojmova o njemačkom bogu, koji su si tako protivni kao vatra i voda.

PRAVI BOG

Hoće da istisnu Krista i da na njegovo mjesto stave »njemačkoga boga«. Ali što znači to konačno »njemački bog«? Je li to možda bog različan od boga ostalih naroda? Ako jest, onda ima toliko bogova, koliko ima rasa i naroda, u stvari dakle uopće ga nema. Jer pravi Bog je samo *jedan*, najsavršenije i najduhovnije biće, neograničeni gospodar svih naroda i vremena, vječni tvorac svih stvari i zadnja čežnja svega onoga, što je netvarno i Bogu slično i što čežne za duševnom domovinom, kao tekuće vode za morem.

Objavilo se međutim jednom svečanom prigodcm, da Nijemac otklanja »Boga Stvoritelja«: Ali time dotični Nijemac proglašuje vječnim ovaj prolazni svijet i zabacuje jedinoga i pravoga Boga i pomišlja pod imenom »bog« ispoljavanje rasne duše. Ali takav bog ne znači ništa. On nije niti gospodar niti zakonodavac, niti izvor niti cilj, niti providnost niti pomoćnik, niti vlast, koja nagrađuje i kažnjava. On je igračka vremenitoga mišljenja i po svom biću određen zato, da nakon duljeg ili kraćega vremena ustupi mjesto bezboštvu.

Sudbina ovakovih nejasnih i polovičnih utvara uvijek je ta, da se razvijaju do svojih krajnjih konsekvencija i da same sebe pobiju. To dokazuje uostalom i sadašnjost, u kojoj se umnožavaju bezbožnici, što se može i statistički utvrditi.

MI PONOVRNO PITAMO . . .

Bolno dirnuti i u najdubljoj dubini uzbuđeni pitamo mi ovdje:

Je li to zadovoljavajući odgovor na zadnja i goruća pitanja?

Je li to odgonetka svijeta i otkrivenje onih tajni, koje nas bez Boga svuda drže u mraku?

Je li to čvrsta religija ili samo oblak, što će ga prvi vjeter raspršiti?

Je li to zamjena za kršćansku vjeru u Boga, u kojoj se je narod kroz vijekove uzdizao i dobar, jak i vanredno velik i junačan postao?

PORICANJE ŽIVOTA POSLIJE SMRTI

Zapusti li se kršćanski pojam o Bogu, dolazi se i do sumnje i potpunoga *nijekanja života poslije smrti* i odgovornosti pred jednom zadnjom čudorednom moći.

To nas nipošto ne iznenađuje. Nema li nad ovim svijetom osobnoga Boga, onda je i sve duhovno obmana pa i drugi svijet je obmana. I uistinu čujemo sad već, da tijelo, duša i duh čine jedno jedinstvo, ali ne možda u kršćanskome smislu, da se tjelesno i duševno ujedinjaju, nego u drugome smislu, prema kojemu su oni u bitnosti jedno i da se kod smrti sve troje raspada. Zbog toga čujemo već sada, gdje se često govori isključivo o »ovoj

strani«, kojoj njemački čovjek ima potpuno služiti, jer vjera u drugi svijet i čežnja za njim umanjuju vrijednost zemaljskoga života i utvrđuju ga kao dolinu suza, te ispunjavaju čovjeka strahom od smrti i sprečavaju ga, da razvije što veću silu u službi narodu i domovini. To su već opće poznati zvuci, koji su sa jedva promijenjenom melodijom odzvanjali već za vrijeme bezbožnoga marksizma.

TO SU JEFTINA GESLA

To su tvrdnje, koje u goloj ili oličenoj grubosti propovijedaju doduše životno uživanje, ali nipošto čovjeka dostojnu ozbiljnost života, a samom životu oduzimaju duhovnost, slabe ga i čine ga bezvrijednim namjesto da ga potiču na najuzvišenija djela.

To su vijesti za kratkovidne, za lagane ljude, kojima je dovoljan ćutilni svijet i u kojih duši ne gori nijedno veliko pitanje.

To su mnijenja i gesla, koja se ne slažu niti sa uzvišenim predajama naših predaka, niti sa spoznajama najvećih filozofa, niti sa težnjom našega bića za vječnošću.

To su nazori i načini življenja, koji bi jedva zadovoljavali u danima zdravlja i blagostanja, a u gorkoj nuždi života, u bolesti, brizi i u času smrti dokazuju neoporecivo ispraznost i ludost. Ne samo čovječanstvo, nego svaki dublje misleći čovjek znade iz svoga iskustva: Ima vremena, kada su potrebna druga vrela snage osim same radosti.

Ili je Njemačka možda osigurana proti apokaliptičkim jačacima?

GLAS PROTI PRETVARANJU ČOVJEKA ZA »OVU STRANU.

Oduzmi čovječanstvu nadu u život poslije smrti, dat ćeš mu nezadovoljstvo ili pače odvratnost proti životu do zdvojnosti.

Istinski vječnoga Boga i suca iz svijesti naroda, oteti ćeš mu time najjaču čudorednu branu i temelj svake čudorednosti i prave kulture.

Ne samo »tišteći strah« nego podižuću nadu i neuporedivu utjehu, uzvišenu radost daje nam vjera u drugi svijet, i onaj blagoslovni mir, kojega nam svijet ne može dati. Spoznaja o vječnoj odgovornosti pako daje nam i na ovoj strani najjače poticaje, koji prirodnu snagu dižu do junaštva.

Svijesni svoje odgovornosti dižemo glas proti tome, da se čovjeka učini jedino ovostranim bićem, da se poriče život naše duše poslije smrti; dižemo svoj glas visoko, da naš njemački narod očuvamo od pogubnih zabluda i spasimo od propasti. I ovdje ponavljamo: Naša borba nije uperena proti narodu i državi, nego za narod i državu, i upravo zato proti onima, koje mi odvažnošću apostolskoga karaktera moramo označiti neprijateljima našega na-

roda. Nas će se toga radi prezirati i pogrdivati. Ali ima jedna pravda, koju ne će moći nadvikati nijedno bučno geslo i neće nadvladati nijedna obijest. Svaki od nas govori sa svetim Pavlom: »Gospodin je onaj, koji mi sudi«, (Kor. I. 4. 4).

Mi smo govorili u apostolskoj slozi i molimo naš velečasni kler i cijeli katolički narod, da čuje naše riječi u odanosti prema vjeri s onom ozbiljnošću, što je traži vrijeme, u smislu one riječi: »*Tko vas sluša mene sluša*« (Luk. 10, 16).

MI MOLIMO DA SE PRIZNA . . .

Mi molimo da se prizna, kao što smo i sami priznali, i da se sjeti uz ispitivanje samoga sebe i druge riječi: »*Tko god prizna mene pred ljudima, toga ću i ja priznati pred mojim ocem, koji je na nebu.*« (Luk. 12, 8).

Mi molimo, da se prizna i riječju i djelom, da se prizna kršćanskim uzornim životom, kršćansko katoličkim odgojem omladine i hrabrim stavom za obranu kršćansko-katoličkoga dobra. Duboko nas boli, što znamo, kako će jako teško biti to priznavanje za nemali broj naših sunarodnjaka. Mi zato prizivamo na katoličku pomoćnu zajednicu, da nijedan jedini od naše braće poradi svoje vjere ne gladuje i ne propada.

Mi molimo, da se ne mrmlija i da se ne zdvaja. »*Zašto ste tako bojažljivi, vi malovjerni?*« (Mt. 8, 26). Ta nije to prva bura, koja bijesni nad katoličkom Crkvom u Njemačkoj, a ne će biti ni posljednja. Štogaod nas se jače tlači, to nam je Bog bliži. »*Ako vi štogaod i trpite pravde radi, blago vama!*« (1. Petr. 3, 14). »*Blaženi ste vi, ako vas ljudi pogrđuju i progone i sve krivo proti vama govore mene radi*« (Mt. 5, 11).

Mi molimo da ustrajete u vjernosti i ljubavi prema narodu i domovini. Jer nepravdu, što nam je nanose neki u našem narodu, ne smije okajavati domovina. Mi znamo četvrtu zapovijed, koja nas u svim dopuštenim stvarima obvezuje na poslušnost državi i državnome vodstvu, ali koja nalazi svoju dopunu u apostolskim riječima: »*Boga moramo više slušati nego ljude*« (Dj. ap. 5, 29).

Mi molimo, da budete u zajedničkoj kršćanskokatoličkoj sudbini jedinstveni i zbijeni, da si zaslužimo blagoslov trpljenja, koje uvijek vodi do pobjede. »*Mi se dičimo nevoljama, jer znamo, da nevolja gradi ustrajnost, ustrajnost, prokušanu vrlinu, prokušana vrlina, nadu, a nada ne sramoti*« (Rim. 5, 3).

Konačno vas prosimo za *molitvu*, za tu kršćansku moć, koja je jača od svake sile. »*Mnogo može ustrajna molitva pravednika*«. (Jak. 5, 16).

Mi molimo, da se molite za našu omladinu, koja je u rastu, a izvrgnuta je takovim utjecajima, od kojih treba sa strahom očekivati najgore stvari; za našu omladinu, koja je također — da kažemo na našu najveću radost — u tisućama divno vjerna i junačna. Krist neka ju blagoslovi i štiti, On, koji je najbolji prijatelj omladine i sav je istina i vječnost.

Da živi Krist u nama svima, pa će u nama živjeti i božanska mudrost i snaga i djelovat će u nama božanska otkupna krv.

»To je onaj kamen, što su ga odbacili graditelji, koji je postao ugaonim kamenom; i ni u jednom drugom ne leži spas; jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti.« (Dj. ap. 4, 11).

Blagoslovio vas svemogućí i milostivi Bog † Otac i † Sin i † Duh sveti. Amen.

Dano u Fuldi 19. kolovoza 1938.

Adolf Kardinal Bertram, Nadbiskup — Breslau.

Michael Kardinal Faulhaber, Nadbiskup — München

Karl Joseph Kardinal Schulte, Nadbiskup — Köln

†† Jakobus, Nadbiskup — Bamberg

†† Kaspar, Nadbiskup — Paderborn

†† Konrad, Nadbiskup — Freiburg

† Joseph Damian, Biskup — Fulda

† Wilhelm, Biskup — Osnabrück

† Ludwig, Biskup — Speyer

† Rudolf, Biskup — Trier

† Matthias, Biskup — Würzburg

† Johannes Baptiste, Biskup — Rottenburg

† Michael, Biskup — Regensburg

† Antonius, Biskup — Limburg

† Joseph, Biskup — Augsburg

† Maximilian, Biskup — Ermland

† Petrus, Biskup — Meissen

† Konrad, Biskup — Berlin

† Clemens, Biskup — Münster

† Josef Godehard, Biskup — Hildesheim

† Albert, Biskup — Mainz

† Michael, Biskup — Eichstätt

† Simon Konrad, Biskup — Passau

† Hermann Josef, Apostolski Administrator — Aachen

Dr. Franz Hartz, Prelat Slobodne Prelature — Schneidemühl

Dr. Johannes Dietz, Biskup-Koadjutor — Fulda

Prälat Joseph Nathan, Generalni Vikar pruskog dijela nadbiskupije Olmütz

Prälat Dr. Monse, Generalni Vikar pruskog dijela nadbiskupije Prag.